

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	1.07.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Anna-Maria Rahamägi
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24913000079
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 93 ¹ lg 1
Kahtlustatava nimi:	XXX (ik XXX)

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 24913000079, milles oli 18.09.2025, 21.10.2025 ja 19.12.2025, 12.01.2026 XXX esitatud kahtlustus KarS § 93¹ lg 2 p 2 - § 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, s.o rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud keelu rikkumise katses korduvalt, mis seisnes alljärgnevas käitumises:

- **07.02.2024** kell 00:06 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale mööda Narva tollipunkti jalakäijate terminali. Isiku pagasi läbivaatuse käigus avastati tema spordikotist kantud naiste riided koguses 28 kg (kaubakood 6309). Nõukogu määruse nr 833/2014 järgi kantud rõivad kuuluvad artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.
- **24.02.2024** kell 23:20 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale mööda Narva tollipunkti jalakäijate terminali. Isiku pagasi läbivaatuse käigus avastati tema spordikotist GoPro Hero 11 kaamera (kaubakood 8525). Nõukogu määruse nr 833/2014 järgi kuulub kaup kaubakoodiga 8525 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.
- **26.02.2024** kell 14:30 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale mööda Narva tollipunkti jalakäijate terminali. Isiku pagasi läbivaatuse käigus avastati tema asjade seast käsiinstrument PD95A (kaubakood 8467). Nõukogu määruse nr 833/2014 järgi kuulub kaup kaubakoodiga 8467 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.
- **14.03.2024** kell 14:35 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale mööda Narva tollipunkti jalakäijate terminali. Isiku ja tema pagasi läbivaatuse käigus avastati santehniline silikoon „Kliito pro“ koguses 12 tk (kaubakood 3214). Nõukogu määruse nr 833/2014 järgi kuulub kaup kaubakoodiga 3214 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.
- **21.04.2024** kell 23:37 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale mööda Narva tollipunkti jalakäijate terminali. Isiku ja tema pagasi läbivaatuse käigus avastati poldid 10 tk (kaubakood 7616 10). Nõukogu määruse nr 833/2014 järgi kuulub kaup kaubakoodiga 7616 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.
- **25.04.2024** kell 23:51 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale mööda Narva tollipunkti jalakäijate terminali. Isiku ja tema pagasi läbivaatuse käigus avastati 2 karpil silikoon hermeetikut (kaubakood 3910), 2 tk releed (kaubakood 8536) ja 30 tk mitmetasandiline paigaldusklemm (kaubakood 8536 90). Nõukogu määruse nr 833/2014 järgi kuulub kaup kaubakoodiga 3910 ja 8536 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.
- **21.05.2024** kell 15:22 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale läbi Narva tollipunkti jalakäijate terminali liiklusriba. Isikuga kaasas olid üks karp ja üks kandekott, mis asusid käru peal. Kandekotis asusid IKEA kaubad ja karbis kantud rõivad (erineva suurusega meeste ja naiste rõivad), millel olid kulumistunnused, kaal koos karbiga oli 11,90 kg

(kaubakood 6309). Nõukogu määruse nr 833/2014 järgi kantud rõivad kuuluvad artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.

- **27.05.2024** kell 11:09 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale mööda Narva tollipunkti jalakäijate terminali. Isiku ja tema pagasi läbivaatuse käigus avastati trükivärv „Ceramic toner, Lot-C241901, Cyan C19“ (kaubakood 3215 19). Nõukogu määruse nr 833/2014 järgi kuulub kaup kaubakoodiga 3215 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.
- **25.06.2024** kell **11:16** saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale läbi Narva tollipunkti jalakäijate terminali liiklusriba, misjärel ta suunati tollikontrolli, kus isik andis tollile teada, et tal on kaasas trühvlid. Reisija ning tema pagasi läbivaatuse käigus avastati 2 kilekotti, mille sees olid värsked trühvlid (esimeses kilekotis oli 0,55 kg ja teises kilekotis 1,75 kg, kaubakood 0709 56 00 00). Trühvlid kuuluvad Euroopa Liidu Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3h XVIII lisa punktis 3 osutatud luksuskaupade loetellu.
- **25.06.2024** kell **17:17** saabus Venemaa Föderatsioonist Eestisse läbi Narva piiripunkti jalakäijate terminali, kus ta suunati tollikontrolli, kus teostati reisija ja tema pagasi läbivaatus, mille käigus avastati isikul kaasas olevas musta värvi spordikotist 50 valget värvi kartongist karpri nimetusega sweet bort 5 (70 x 230 x 35 mm, kaubakood on 4819 20 00 00). Kuuluvad karbid artikli 3i XXI lisas loetletud kaupade nimekirja.
- **05.07.2024** kell 17:14 saabus Eestist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale läbi Narva tollipunkti jalakäijate terminali, kus tollikontrolli käigus avastati isiku pagasist käekott Zadig & Voltaire (KN kood 4202), mille kohta isikul ei olnud piiriületusel esitada mitte ühtegi dokumenti ega arvet. Tollikontrolli käigus avastati käekotist hinnasilt, mille kohaselt on kauba hinnaks 495 eurot. Käekott kuulub Euroopa Liidu Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3h XVIII lisa punktis 6 osutatud luksuskaupade loetellu.
- **04.10.2024** kell 22:54 saabus Venemaa Föderatsioonist Eesti Vabariiki läbi Narva tollipunkti jalakäijate terminali, misjärel tollikontrolli käigus reisija ja tema pagasi läbivaatusel avastati isiku spordikotist uued kosmeetika- ja nahahooldusvahendid: huuleläige 10 tk (kaubakood 3304 10 00), näo jäägeel 2 tk (kaubakood 3304 99 00), näomask 102 tk (kaubakood 3304 99 00), D-vitamiini salv näole 3 tk (kaubagrupp 3304 99 00). XXI lisa artiklis 3i lg 1 osutatud kaupade ja tehnoloogia loetellu.
- **20.11.2025** kell 15:40 saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tollikontrolli käigus leiti isiku seljakotist üks ilmajaam Jacob Jensen (kaubakood 9025 80 40) ja üks sensor Jacob Jensen (kaubakood 9025 80 40). Kaubakood 9025 kuulub Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.

Eelnimetatud XXX juurest tollikontrollis leitud esemete müük, tarnimine, üleandmine ja eksportimine Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljastpoolt liitu pärit, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstussuutlikkust, on keelatud.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (RSanS) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist. RSanS § 6 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumine. Rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt on RSanS § 9 lg 1 tähenduses rahvusvaheline leping, Euroopa Liidu Nõukogu määrus või Eesti Vabariigi seadus, mille alusel

kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud kohustusi ja keelde. Seega on Euroopa Liidu Nõukogu määrus nr 833/2014 rahvusvaheline sanktsioon.

Kuivõrd XXX etteheidetavad teod (25.06.2024 ja 4.10.2024 on lõpule viidud) on toime pandud kuni 4.10.2024, st enne seda, kui jõustus seadusemuudatus (RT I, 17.04.2025) ja viimane tegu on toime pandud 20.11.2025 ehk pärast seadusemuudatust, kuid üks episood korduvuseks ei kvalifitseeru, mistõttu tuleb tema tegu kvalifitseerida KarS § 93¹ lg 1 järgi. KarS § 93¹ lg 1 kohaselt karistatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumise eest rahalise karistusega või kuni viie aastase vangistusega.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjas kogutud tõenditega, on seisukohal, et XXX esitatud kahtlustus on põhjendatud. Kriminaalasjas kogutud tõendid annavad aluse esitada isikule süüdistus KarS § 93¹ lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises.

Samas näeb KrMS § 202 lg 1 ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse otstarbekuse kaalutlustel lõpetaks. KrMS § 202 lg 7 sätestab, et kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib nimetatud paragrahvi lg-tes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada prokuratuur.

Eeltoodu tähendab, et seadusandja on jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiipi. See võimaldab isiku suhtes kriminaalmenetluse lõpetamist eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine ei ole tingimata vajalik. Oportuuniteediprintsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonomika põhimõttest tulenevalt kasutada menetluslikke ressursse võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse. Menetlusökonomia kui oportuuniteediprintsiibi üks aspekt viitab vajadusele viia kohtueelne kriminaalmenetlus läbi võimalikult lihtsalt. Pigem tuleb igal konkreetsel juhul kaaluda, kas arvestades teo toimepanija süü suurust ning eri- ja üldpreventiivseid kaalutlusi on võimalik loobuda kriminaalmenetluse jätkamisest.

KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt on oportuuniteediprintsiibi kohaldamise esimeseks eelduseks asjaolu, et kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu. KarS § 4 lg 3 kohaselt on teise astme kuritegu süütegu, mille eest on nimetatud seadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus. Käesolevas kriminaalasjas on XXX etteheidetav tegu kvalifitseeritav KarS § 93¹ lg 1 järgi, mille eest on karistusena ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Seega on tegu teise astme kuriteoga, mille toimepanemise eest ei ole nähtud ette vangistuse alammäära. Järelikult võib antud juhul kriminaalasjas menetluse lõpetada prokuratuur.

Kriminaalmenetluse lõpetamiseks KrMS § 202 alusel on vajalik tuvastada avaliku menetlushuvi puudumine. Praktikast lähtuvalt hinnatakse nimetatud kriteeriumi täidetust läbi eri- ja üldpreventiivsete kaalutluste.

Tegu, milles XXX kahtlustatakse, on seadusandja poolt kehtestatud sanktsioonimäärast lähtuvalt käsitletav teise astme kuriteona. Samuti tuleb ka arvestada, et enamus tegusid jäid katse staadiumisse. XXX ei ole kriminaalkorras karistatud, temal ei ole kehtivaid väärteokaristusi, ka ei ole tema suhtes menetluses teisi kriminaalasju. Prokuratuurile teadaolevalt ei ole kahtlustataval alates 20.11.2025 piiririkumisi olnud. Eeltoodu viitab sellele, et kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud kahtlustatava elustiiliks. Samuti tuleb silmas pidada, et XXX puhul on tegemist noore täiskasvanuga, kelle käitumismustrid on alles välja kujunemas ning on oluline, et ta õpiks edaspidi õiguskuulekalt käituma. XXX kriminaalkorras karistamine tooks talle iseseisva elu alustamisel/jätkamisel kaasa takistusi, mis ei ole aga karistuse eesmärk. Karistuse eesmärgiks on mõjutada inimest tulevikus seaduskuulekalt käituma. Kuriteoga ei põhjustatud rasket tagajärge ega olulist kahju. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus. Arvestada tuleb ka seda, et tegude toimepanemisest on peamiselt möödas enam kui kaks aastat (teod kuupäevadel 7.02.2024, 24.02.2024, 26.02.2024, 14.03.2024, 21.04.2024, 25.04.2024, 21.05.2024, 27.05.2024, 25.06.2024, 5.07.2024, 4.10.2024, 20.11.2025). Ka ei esine eripreventiivseid kaalutlusi, mis tingiksid vajaduse isiku karistamise järele. Puudub alus arvata, et XXX jätkab kuritegude toimepanemist.

Lisaks annavad prokuröri hinnangul kriminaalmenetlusele allutamise fakt, sellest tingitud vajadus osaleda kahtlustatavana menetlustoimingutel avalikkusele piisavalt mõjusa signaali, et sellistele rikkumistele järgneb riigi reaktsioon isikute põhivabadusi enim piiravate vahendite ehk kriminaalmenetluse näol. Seega on XXX puhul üld- ja eripreventsiooni eesmärkide saavutamine tagatud piisaval määral.

Samuti tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise eeldusena KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt tuvastada, et isiku süü ei ole suur. KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse isiku teosüüid karistusseadustiku mõttes, s.o vaadatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist ning erinevaid preventioone. Seega, süü suuruse hindamisel võetakse aluseks KarS-is toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatu. Arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja sätestatud karistusraame. Arvesse tuleb võtta, et XXX oli tegude toimepanemise hetkel 20-21 aastane, mistõttu tuleb arvestada tema vanust ja arengutaset.

Arvestades seadusandja seisukohta, et isikut on võimalik karistada rahalise karistusega viitab sellele, et seadusandja hinnangul ei ole sellise teo toimepanija rikkunud kaalukat kaitset vajavaid ühiskondlikke norme ning tema süü sellist tegu toime pannes võrrelduna kuritegudega, mille eest on ette nähtud raskemad karistused, on väike. Kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärgi on võimalik saavutada käesoleval juhul isikut kriminaalvastutusele võtmata.

XXX on nõus tegema 120 tundi üldkasulikku tööd viie kuu jooksul. Arvestada tuleb ka seda, et käesoleval ajal on XXX 22-aastane ja ta ei tööta ega õpi. Noorte täiskasvanute (14-29 aastaste) erikohtlemine on prokuratuuri üks eesmärkidest. Niisiis, prokuröri hinnangul tuleb arvestada XXX vanuse ja arengutasemega ning hinnates tema riske ja tagamaks tema iseseisev toimetulek ühiskonnas, samuti tööturule sisenemine, on kohaseks kohustuseks ka mittekaristusliku mõjutusvahendina kohustus osaleda Põhja Ringkonnaprokuratuuri konsultandiga riske maandavas vestluses. Samuti nõustub XXX tema juurest tollikontrollis leitud ja äravõetud esemete hävitamisega, loobudes seega nende temale tagastamisest.

KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamine saab toimuda ainult kahtlustatava nõusolekul, mis tähendab ühtlasi, et isik loobub talle inkrimineeritud kuritegudes kohtulahendi taotlemisest, seega ka enda võimalikust õigeksmõistmisest. Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks.

XXX on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Kui XXX ei täida tähtajaks talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, abiprokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24913000079 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **XXX kohustub**
 - 2.1. **tegema 120 tundi üldkasulikku tööd tähtajaks 1.12.2026;**
 - 2.2. **osalema Põhja Ringkonnaprokuratuuri konsultandiga riske maandavas vestluses tähtajaks 30.10.2026;**
 - 2.3. **järgima kõiki Euroopa Liidu Nõukogu määruse nr 833/2014 ning selle muudatuste alusel kehtestatud piiranguid, keelde ja kohustusi ning hoiduma nende rikkumisest kuni 31.12.2026.**
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: XXX juurest tollikontrollis leitud ja ära võetud esemed: pakendis nr 000005414 pappkarbid, pakendis nr 0018706 käekott, pakendis nr 0018705 kosmeetikatooted ja tõkendiga nr 002755794 suletud mustas kilekotis karpides ilmajaam ja sensor hävitatakse KrMS § 126 lg 3 p 4 alusel p-s 2 määratud kohustuste täitmise järgselt.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei kogutud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale XXX.

(allkirjastatud digitaalselt)

Anna-Maria Rahamägi

Allkirjaga kinnitan, et olen kriminaalasja lõpetamisega nõus, olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse kätte saanud, mulle on selgitatud kohustuste mittetäitmise tagajärgi ning olen kohustustega nõus.

(allkirjastatud digitaalselt)
kahtlustatav XXX